Kursanvisningar för kursen *Psykoterapeutiska teorier och metoder i PDT* Termin 2, PTU24, VT25 Delkurs 2: *Psykoterapeutisk metod och teknik* (6 hp)

Placering i utbildningen

Psykoterapeutiska teorier och metoder inom PDT styrs av en kursplan som är fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen och är giltig från och med höstterminen 2019 (se institutionens hemsida). Hela kursen består av 1. Psykoterapeutisk diagnostik: Psykodynamisk diagnostik och problemformulering, 2. Psykoterapeutisk metod och teknik, 3. Utvecklingspsykologiska teorier, 4. Teorier, metoder och tillämpningar med specifika PDT-format, samt 5. Teorier, metoder och tillämpningar vid komplexa fall. Delkursen Psykoterapeutisk metod och teknik inleddes i termin 1 och fortsätter huvudsakligen under termin 2. I termin 5 tillkommer ett tillfälle om avslut/separation i PDT.

Innehåll

Kursen innehåller genomgående en fördjupning av förväntade förkunskaper från grundläggande psykoterapiutbildning. Delkursen *Psykoterapeutisk metod och teknik* löper över terminerna 1, 2 och 5. Under termin 1 påbörjades kursen med ett fördjupat lärande om behandlingsmetod och teknik (tex den psykoterapeutiska hållningen, ramen, och det omedvetna). Under termin två, där delkursen har sin tyngdpunkt, fördjupar vi oss bland annat i centrala psykodynamiska begrepp och behandlingsmetoder (tex överföring/motöverföring, mentalisering, drömmar, och arbetet med ångest, försvar och motstånd). Vi lär oss om den psykoterapeutiska alliansens betydelse för psykoterapi, sexualitet i psykoterapi och om Winnicotts bidrag till den terapeutiska förståelsen. En integration av teori och praktik sker i form av rollspel och videovisningar. Under termin två examineras det vi gått igenom inom behandlingsmetod och teknik under de två första terminerna. Delkursen återkommer med en-två halvdagar under slutet av utbildningen, termin fem, då avslutningsarbete i psykoterapi behandlas. Kursen innebär en fördjupning av studenternas kunskaper i behandlingsteori och metod och ges i nära samarbete med den handledda psykoterapin.

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar, rollspel och seminarier. Som allmänt kurskrav gäller **obligatorisk närvaro** och **aktivt deltagande** i undervisningen**.** Studenter som ej uppfyller närvarokravet på kurs, eller del av kurs, ges tillfälle att ta igen momentet vid nästkommande kurstillfälle. Alternativt kan studenten **vända sig till kursansvarig** som bedömer om en skriftlig eller muntlig ersättningsuppgift kan erbjudas. Alla studenter får dock ett **”frikort”**, dvs man får missa ett tillfälle utan att göra en ersättningsuppgift eller behöver ta igen tillfället. Frikortet gäller dock inte för tillfällen som handlar om praktiska övningar (tex i TV studion) och andra kurser som löper parallellt (tex psykoterapiforskningsdelkursen eller psykoterapi under handledning).

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs (termin 1 och 2) skall den studerande:

- Uppvisa fördjupad kunskap om psykodynamisk behandlingsmetod och teori

- Uppvisa fördjupad kunskap om intersubjektivitet och interpersonella faktorer i psykodynamisk terapi
- Identifiera egna styrkor och svårigheter i arbetet som psykoterapeut och reflektera över dem

Lärare (Termin 1 och 2)

LD	Lillian Döllinger, PhD, Leg psykolog, Leg psykoterapeut
SH	Stephan Hau, Professor, Leg psykolog, Leg psykoterapeut
PL	Peter Lilliengren, PhD, Leg psykolog, Leg psykoterapeut
BP	Björn Philips, Professor, Leg psykolog, Leg psykoterapeut
HD	Herman Daniels, Leg psykolog, Leg psykoterapeut
CE	Christer Ekelund, Leg psykolog, Leg psykoterapeut
CvB	Camilla von Below, PhD, Leg psykolog, Leg psykoterapeut

Ytterligare lärare kan tillkomma.

Kursansvarig

Lillian Döllinger
Adjungerad lärare
Fil.dr i psykologi, leg psykolog, leg psykoterapeut
lillian.dollinger@psychology.su.se
Tjänsterum: Albano, Hus 4, plan 4

Läsanvisningar publiceras vid kursstarten.

Böcker

Lemma, A. (2015). *Introduction to the Practice of Psychoanalytic Psychotherapy*. West Sussex: Wiley & Blackwell.

- ⇨ Huvudbok termin 1 och 2
- ⇨ Finns som ebok via biblioteket.
- ⇨ Ibland star det 2016, det är samma bok, men se till att det är den andra utgåvan.

Lemma, A & Lynch, P. E. (Eds.). (2015). *Sexualities*. *Contemporary Psychoanalytic Perspectives.* London & New York: Routledge.

- ⇨ Termin 2
- ⇨ Finns som ebok via biblioteket

Karterud, S. & Bateman, A. (2011). *Mentaliseringsbaserad terapi: manual och bedömningsskala.* Stockholm:Liber

- ⇨ Termin 2

Ytterligare artiklar kan tillkomma.

Referenslitteratur

Högberg, S., Svernell, M., & Tell, T. (2023). Modern psykodynamisk teori och terapi. Studentlitteratur.

Killingmo, B, & Gullestad, S. (2011). *Undertexten. Psykoanalytisk terapi i praktiken.* Stockholm: Liber.

OPD Task Force (Eds.). (2008): *Operationalized Psychodynamic Diagnostics; Manual of Diagnosis and Treatment Planning.* Cambridge, MA: Hogrefe.

Artiklar och bokkapitel

Se separata läsanvisningar!

Kunskapskontroll och examination

Examinationen på den obligatoriska litteraturen och kursens övriga innehåll (t.ex. föreläsningar och seminarier) består av en skriftlig hemtentamen. **Hela hemtentamen delas ut senast den 14 april 2025 kl 16 och lämnas in den 4 maj 2025 senast kl. 22.** Hemtentamens inlämningsdatum gäller och är sista chansen att lämna in tentan. Vi kommer även publicera en del av hemtentamensfrågorna fortlöpande under kursens gång för de som vill börja tidigare. Datumen för utdelning av hemtentafrågorna är 27/1 och 3/3. Om studenten har ett intyg från Stockholms universitet med rekommendation om *riktat pedagogiskt stöd* får studenten möjlighet till ett anpassat prov i form av längre skrivtid på hemtentamen.

För att bli godkänd i kursen krävs godkänd skriftlig hemtentamen (minst E) samt närvaro och aktivt deltagande vid obligatoriska alla tillfällen (alternativt ersättningar om lämplig). Plagiat, fusk och otillåtet samarbete leder till underkännande och disciplinära åtgärder och kan även leda till avstängning från universitetet. Läs vad som gäller för plagiat, fusk och otillåtet samarbete via länken i slutet av det här dokumentet.

Studenterna som inte har blivit godkänd vid ordinarie hemtentamen får möjlighet till omskrivning av hemtentamen. Anmälan till omtentamen ska skickas till kursansvarig Lillian Döllinger. Studenterna får också chansen att skriva om hemtentamen med nästa kursomgång. Studerande som blev godkänd i första hemtentan (minst E) får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

Betygskriterier

Betygssättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala (se nedan).

A – Utmärkt

Samtliga deluppgifter är besvarade på ett koncentrerat, synnerligen välskrivet sätt med klargörande och nyanserade teoretiska, kliniska aspekter exemplifierade. Reflekterande och behandlingsteoretiskt fokuserade resonemang är väl genomförda och uttömmande teoretiskt förankrade. Ställningstaganden är mycket väl motiverade. Adekvata litteraturreferenser ges. Vid det muntliga examinationstillfället kan ställningstaganden i hemuppgiften väl motiveras.

B – Mycket bra

Samtliga deluppgifter är välskrivna med klargörande, nyanserade teoretiska och kliniska aspekter exemplifierade. Reflekterande och behandlingsteoretiskt fokuserade resonemang är väl genomförda och teoretiskt förankrade. Ställningstaganden är väl motiverade Adekvata litteraturreferenser ges. Vid det muntliga examinationstillfället kan ställningstaganden i hemuppgiften väl motiveras.

C – Bra

Samtliga deluppgifter är välskrivet med klargörande, nyanserade teoretiska och kliniska aspekter

exemplifierade. Reflekterande och behandlingsteoretiskt fokuserade är något begränsat. Ställningstaganden är väl motiverade Adekvata litteraturreferenser ges. Vid det muntliga examinationstillfället kan ställningstaganden i hemuppgiften väl motiveras.

D – Tillfredsställande

Samtliga deluppgifter är välskrivet med teoretiska och kliniska aspekter exemplifierade. Reflekterande och behandlingsteoretiskt fokuserade resonemang är begränsat. Ställningstaganden är motiverade Adekvata litteraturreferenser ges. Vid det muntliga examinationstillfället kan ställningstaganden i hemuppgiften motiveras.

E – Tillräckligt

I deluppgifterna berörs teoretiska och kliniska aspekter, men kortfattade och outvecklade. Reflekterande och behandlingsteoretiskt fokuserade resonemang är otillräckliga. Ställningstaganden är motiverade Adekvata litteraturreferenser ges. Vid det muntliga examinationstillfället kan hemuppgiften motiveras.

Fx – Otillräckligt

Hemtentamensuppgifterna är delvis bristfälligt besvarade, tyder på vissa missförstånd, eller är outvecklade. Ställningstaganden är inte motiverade. (Åtgärd: restuppgift. Ta kontakt med kursansvarig!)

F – Helt otillräckligt

Hela, eller väsentliga delar, av hemtentamensuppgifterna är ostrukturerat och bristfälligt besvarade, tyder på missförstånd, eller är outvecklade. Ställningstaganden är inte motiverade. (Åtgärd: hela uppgiften görs om.)

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken

Mer information finns också på institutionens hemsida:

https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen/plagiat-fusk-och-st%C3%B6rande-av-verksamheten-1.512308

Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete. Att låta en AI-chattbot skriva en text som mer eller mindre obearbetad lämnas in som studentens egen i försök att vilseleda examinator kan likställas med spökskrivning och/eller plagiat och är normalt att betrakta som fusk. Vad gäller användning av AI-chattbot i övrigt hänvisas till kursanvisningar och lärares anvisning.

OBS! Vi kommer att utföra automatiska plagiatskontroller och kontroller för AI-genererad text.